

Εἶναι καὶ μάννες γροσαριές, εἶναι καὶ πέντε 'ς τ' ἄσπρο, εἶναι καὶ ἄλλες μερικὲς π' ἀξίζουν ἓνα κάστρο (ἐπὶ τῆς διαβαθμίσεως τῆς ἀξίας τῆς μάννας) Σίφν.

Ἔχει καὶ μάννες γροσαριές, ἔχει καὶ τρεῖς 'ς τὸ γρόσι (συνών. μετ' τὸ προηγούμεν.) Ἴων. (Σμύρν.)

γροσάρικος ἐπίθ. Πελοπν. (Ἀναβρυτ.) — Ἐφημ. Ἑλλ. Γεωργ. I, 83 γροσά'ρος Θράκ. (Σηλυβρ.) γρουσά'ρους Λέσβ. Μακεδ. (Βόιον).

Ἐκ τοῦ οὗς. γροσά'ρα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικος.

1) Ὁ ἀξίας ἐνὸς γροσίου Θράκ. (Σηλυβρ.) Λέσβ. Μακεδ. (Βόιον): Βραχιουλῆ' γρουσά'ρου Λέσβ. Γροσά'ρο κερὶ Σηλυβρ. Γρουσά'ρου μαχαίρ' Βόιον. 2) Εἰς τὸν πληθ., ὑπὸ τὸν τύπον γροσά'ρικα ἐννοεῖται εἶδος συμφωνίας, κατὰ τὴν ὁποῖαν παραχωρεῖ τις εἰς ποιμένα, δι' ὠρισμένον χρόνον, ἀριθμὸν προβάτων διατιμωμένων πρὸς ὠρισμένην ἀξίαν. Ὁ ποιμὴν ὑποχρεοῦται νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ χρέος του εἰς τρεῖς ἴσας ἐτησίαις δόσεις, εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ ὀρισθέντος χρόνου — τριῶν ἐτῶν συνήθως — μοιράζεται ἐξ ἡμισείας μετὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου τὰ ληφθέντα πρόβατα καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν γεννηθέντα θήλας Πελοπν. (Ἀναβρυτ.) — Ἐφημ. Ἑλλ. Γεωργ., ἐνθ' ἄν.

γροσαῖς ὁ, Πελοπν. (Ἡλ. Τριφυλ.) γρουσαῖς. Θάσ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γροσῖ καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -αῖς.

1) Ὁ ἔχων πολλὰ χρήματα, ὁ πλούσιος ἐνθ' ἄν. Συνών. λεφτάς, παρὰ λῆς, τὰ λλάρα. 2) Ὁ τοκογλύφος Πελοπν. (Ἡλ. Τριφυλ.)

Ἡ λ. ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γρουσοῦ Θάσ.

γροσένιος ἐπίθ. ἐνιαχ. γροσένος Σύμ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γροσῖ καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ένιος.

Ὁ διαθέτων πολλὰ γρόσια, πλούσιος, παρὰ λῆς, λεφτάς ἐνθ' ἄν.: Γροσένο γαβρόν ἔκαμε δὲ Σεαστουλί (=Σεβαστουλί, ὄν. γυναικός) Σύμ. Συνών. γροσαῖς 1.

γροσέρι τό, ἐνιαχ. γροσέρ' Προπ. (Ἀρτάκ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γροσῖ καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -έρι.

Γροσά'κι, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Πάρ' αὐτὸ τὸ γροσέρ' νὰ πάρ'ς ἀπὸ τ' ἀργαστήρ' μανέστρα Προπ. (Ἀρτάκ.)

γρόσι τό, γρόσιν Κύπρ. γρόσι κοιν. καὶ Καππ. (Ἀνακ.) γρόδι Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ. Σουθεν. Τρίκκ.) Τσακων. (Χαβουτσ.) γρόσ' Εὐβ. (Στρόπον.) Ἡπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ.) Θράκ. (Καλλίπ. Σηλυβρ.) Καππ. (Ἀνακ.) Λέσβ. Μακεδ. (Βογατσ. Ἐράτυρ. Σιάτ.) Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Φθιώτ.) γρόδ' Εὐβ. (Λιχάς) Θεσσ. (Ἀετόλοφ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κερασ.) γρούσ' Καππ. (Φλογ.) γρούδ' Καππ. (Μισθ.) γροδό' Πόντ. (Ἱμερ. Κρώμν. Χαλδ.) γόσι Σαμοθρ. κρόδι Πόντ. (Οἶν.) κρόδ' Πόντ. (Ὀφ.) κορόσ' Πόντ. (Ὀφ. Τραπ.) γουρούσιν Λυκ. (Λιβύσσ.) γρουσί Θράκ. (Σουφλ.) Κύπρ. Πληθ. γρόσια πολλαχ. καὶ Καππ. (Ἀνακ.) γρόδια Ἡπ. (Κόνιτσ. Κωστάν.) Μακεδ. (Βρία) γρόχια Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Κύπρ. γρόδ' Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κερασ.) γρόσγια Θράκ. (Αἶν.) γρόσγια Κῶς Ρόδ. γρόστια Κῶς γρόσα πολλαχ. γρόδα Ἡπ. (Μαργαρ. Χιμάρ. Χουλιαρ.) Θεσσ. (Γερακάρ.) Ἱμβρ. Καππ. (Ἀνακ. Δίλ.) Μακεδ. (Βροντ. Ρουμλ. Σιάτ. Σταν.) Πελοπν.

(Παιδεμέν.) Τσακων. (Χαβουτσ.) γορόδ' Πόντ. (Ἱμερ. Χαλδ.) γρούσα Καππ. (Μισθ.) γρούδα Καππ. (Ἀνακ. Δίλ. Φλογ.) γροῖδε Καππ. (Φάρασ.) γρουσά Κύπρ. κρόδια Πόντ. (Οἶν.) κρόδ' Πόντ. (Τραπ.) κορόδ' Πόντ. (Κρώμν. Ὀφ. Τραπ.) γόσα Σαμοθρ.

Τὸ Βυζαντ. γροσῖ, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ Βενετ. grosso. Ὁ τύπ. γροχία εἰς Βουστρών. (ἔκδ. Κ. Σάθ., Μεσν. Βιβλ. 2, 458) «ἔδειξέν τους ἓναν κουμνὴν γεμᾶτον γροχία».

Νόμισμα ἀποτελοῦν τὸ ἑκατοστὸν τῆς τουρκικῆς λίρας καὶ ἰσοδυναμοῦν πρὸς τεσσαράκοντα παρᾶδες κοιν. καὶ Καππ. (Ἀνακ. Μισθ. Φλογ.) Πόντ. (Ἀργυρόπ. Ἱμερ. Κερασ. Κρώμν. Οἶν. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. (Χαβουτσ.): Τότε ξεγόρασε με πέντε πονγγία γρόσια Κίμωλ. Ἀφηνέν δου πενήδα χιλιάδες γρόσα Κρήτ. Ὡς τὸ 1902 εἶχε εἰκοσιεννιά χιλιάδες γρόσα ὁ πατέρας μου ἀπὸ τὸ τσοπανλίκι Φοῦρν. Τοῦ σακκούλ' ἦταν χεῖλ' μὴ χεῖλ' ἀπὸ μιταλίκια, γρόδα καὶ μιτζίτια (χεῖλ' μὴ χεῖλ' = γεμᾶτο) Μακεδ. (Ρουμλ.) Νά, δυνὸ γρουσά ν' ἄφης δυνὸ λαμπάες Κύπρ. Ἐδάνεισέμ-με ὁ Πανλῆς πέδε χιλιάδες γρόσα Σύμ. Νά γεμώσω τὴν βούρ-καν τζαῖ τοὺς κόρφους μου γρουσά (βούρκα = σάκος) Κύπρ. Τὸ σπορέλαιο πουλιόταν πέντε γρούδα ἡ ὁκᾶ Φλογ. Τὸν συμφωνοῦσαν τὸν δραγάτη οἱ δημογέροντες μετ' τὸν μονχτάρη τόσα γρόσια τὸ χρόνο Ἡπ. (Μέγα Περιστ.) Καλλί-λίτζεσαι ἂ μᾶς νοικιάσης τὸ μαετζάκι σ-σου, ἂ σοῦ γίδω δέκα γρόσα κάθε φεγάρι; (καλλίλιτζεσαι = δέχεσαι, συμβιβάζεσαι: μαετζάκι = μαγαζάκι) Σύμ. Δινίσκαμ σε-ράντα γρόδα τὸ χρόνο Ἀνακ. Μετ' τὸ ζόρ' βγάλίσκεν τέσσερα πέντε γρούδα Φλογ. Ὅπως μ' δώσ' χίλις χιλιάδες γρόσγια, κείνος θὰ δόνε πάρ' Θράκ. (Αἶν.) Ἐκατὸν γρό-δ' εἶχεν καὶ θὰ ἐπέινεν νὰ ἐλέπ' τῇ βασιλοπούλας τὸ νύχ' Ἀργυρόπ. Ἐκαζένεφες πολλὰ κορόδ' (ἐκέρδισες πολλὰ γρόσια) Κρώμν. Ὀφ. Τραπ. Ψούρισε μιὰ ὁκᾶ κρασί καὶ τῆς τό δωκε δύο γρόσα Προπ. (Μαργαρ.) Εἰκοδ' γρόδα Χαβουτσ. Σουτζούκια καλὰ ὀχτώ γρόσια τὴν ὁκᾶ Προπ. (Ἀρτάκ.) || Παροιμ. φρ. Τ'ς ἔκαμ τρεῖς 'ς τοῦ γρόσι (τοὺς ἔδωσε πολὺ ξύλον, τοὺς ἔδειρε πολὺ) Σάμ. (Μαραθόκαμπ.)

Τὶ τὸ θέλ' ὁ Τοῦρκος τὸ φλουρί καὶ ὁ χαρμῆς τὸ γρόσι; (ἐπὶ τῶν κακῶς δαιχειριζομένων τὴν περιουσίαν των) Πελοπν. (Πάτρ.) Ἴος. || Παροιμ.: Τὸ στραβὸν εἶπανε, τὸ κερὶν ἡ ὁκᾶ χίλια κορόδ' ἐξῆβεν (εἶπαν εἰς τὸν τυφλόν, ἡ ὁκᾶ τὸ κερὶ ἐφθα-σε χίλια γρόσια: ἐπὶ τοῦ μηδόλως ἔχοντος χρεῖαν πράγματός τινος καὶ διὰ τοῦτο ἀδιαφοροῦντος διὰ τὴν ὑπερτίμησιν αὐ-τοῦ) Πόντ. Ἡ γριά τὸ γρόσι τῆς (ἐπὶ τοῦ ἐπιμόνως ἀξιοῦν-τος νὰ λάβῃ ἐλάχιστόν τι ὀφειλόμενον αὐτῷ παρ' ἀνδρός εἰς τὸν ὅποιον πολλὰς καὶ μεγάλας ὀφείλει χάριτας) Κεφαλλ. Ὡς σὸ γορόδ' π' ἔκαμεν 'κ' εἶχεν, καὶ 'ς σὴν παρᾶν π' ἔκα-μεν εἶχεν (αὐτὸς ποὺ ἐκουράσθη διὰ τὸ γρόσι δὲν ἀπέκτησε πλούτον, ἐνῶ αὐτὸς ποὺ ἐκουράσθη διὰ τὸ παρᾶν ἀπέκτη-σε, δηλ. ὁ ἐπιδιώκων νὰ κερδίσῃ πολλὰ δὲν ἀποκτᾶ, ἐνῶ ὁ ἀρκούμενος εἰς τὰ ὀλίγα κερδίζει) Χαλδ. Θέλει τριάντα ἐννέα νὰ τὸ κάμη γρόσι (1 γρόσι = 40 παράδες: εἰρων., ἐπὶ ἡλι-θίων) I. Βενιζέλ., Παροιμ.², 115, 34. || Γνωμ.

Ἔχει γυναικες δυὸ γροσῶ, | ἔχει καὶ τρεῖς 'ς τὸ γρόσι, ἔχει καὶ τρεῖς καὶ τέσσερες ὅπου δὲν ἔχουν γνώση || Ἄσμ.

Τάξε ταγάρι τὰ φλουριά, φόρτωμα καὶ τὰ γρόσα Μακεδ. (Βόιον).

Ἀν ἔχης γρόσια, ξόδεψ' τα, φλωριά, χαρτζένεψέ τα, καὶ ἂν ἔχης καὶ ἄλογον καλὸ, περπάτα πανηγύρια (χαρτζενεύω = ἐξοδεύω) αὐτόθ.

Νὰ βγάλῃς χίλια πέμπυρα κι πιρτακόσια γρόσια,
νὰ βγάλῃς κι μισὸ φλουρὶ, κιρῶς τὰ παλληκάρια
Μακεδ. (Κοζ.)

Λὲ σ' ἀλλάζω γὼ μὲ γρόσια, | μ' ἐκατὸ καὶ μὲ διακόσια
Πελοπν. (Γορτυν.)

Κι ἂν ἔχῃς γρόσια, δώσε μας, φλουριά μὴν τὰ λυπᾶσαι,
κι ἂν ἔχῃς καὶ γλυκὸ κρασί, κέρνα τὰ παλληκάρια
Πελοπν. (Ξηροκ.)

Τ' ἀπλώσαν ἐκεῖ τὰ γρόσια | κι ἄρχισαν νὰ τὰ μοιράζον
"Ηπ.

Σᾶς φέρνω γρόσια 'ς τὴν ποδιά, μετζίτια 'ς τὸ ζουνάρι
"Ηπ. (Κωστάν.)

Φλουριά κιρᾶει τοῦ πιδὶ κι γρόδα τ'ν κουμπάρα
Θεσσ. (Γερακάρ.)

Μιὰ λυγερὴ παινεύτηκε νὰ πάῃ 'ς τὴν Ἀλεξάνδρεια,
βάζει τὰ γρόσια 'ς τὴν ποδιά καὶ τὰ λεφτά 'ς τὴν τσέπη
Κέρκ. (Σιναρῆδ.)

Κοράκια, τραουδήσητε, ποῦ βάλητε τὸ γρόσι,
'ὰ κάουμε τοῦ λυριστῆ μαλαματένια στρώση
(κοράκια = κοράσια, μικραὶ κόραι) Σύμ.

Τίποτα δὲ μ' ἐζήμιωσες, |
πέδε γροχιούνε βουγαζὶ 'ς τοῦ βελεχιού μου τὴ στολή,
βουγαζὶ = ἡ ἐρυθρὰ ταινία κύκλω τοῦ φορέματος ἐξωτε-
ρικῶς ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ γόνατος, τὴν ὁποῖαν ἀφήρει ἡ
γυνή, ὅταν ἀπέθνησκεν ὁ σύζυγός της· ἐκ μοιρολ. Πελοπν.
(Κίτ. Μάν.)

Ἰδῶ γρουσιὰ δὲν ἀπυροῦν, φλουριά δὲν συντυχαίνουν,
ἰδῶ 'ν' οὐ δίκιον· οὐ κριτὴς ποῦ κρέῖν μικρούς, μιγάλους
Θράκ. (Σουφλ.)

Χάρε μ', γιὰ δὲν πληρώνεσαι, χάρε μ', δὲν παίρνεις γρόσια,
δὲν παίρνεις ροῦχα νὰ φορᾷς κι ἄσπρα νὰ τρώς νὰ πίνῃς;
Στερελλ. ('Αστακ.)

Θαρεῖτε γρόσια ἤχασα κ' ἔχω καρδιά καμένη;
"Ηχασα τὸ Καλομοιριό, ποῦ ἦταν καλοβαρμένη
Ἰων. (Κάτω Παναγ.)

"Αδ δὲν - ε - φτάνουνε τζαὶ 'φτά, πουλῶ τσαὶ τὰ προ-
τσια μου,

ὁποῦ μοῦ τὰ 'ποκόφανε πέντε διλ-λ^d ἰάες γρόσια
('ποκόφανε = ὑπελόγισαν) Κῶς (Πυλ.)

Χαρά του ποῦ 'θει μαεδιά, χαρά του ποῦ 'θει γρόσκια,
ὥσάν τὴ σκατοπαραδγιά 'ἐν ἔθει ἄλλην ἀρρώσκια
(μαεδιά = χρήματα, σκατοπαραδγιά = ἔλλειψις χρημάτων)
αὐτόθ.

'Φίν-ρω, παιδγιά μου, λ-λ^d ἰο χογιός, διλτζες διλτζάες
γρόσκια

('φίν-ρω = ἀφῆνω, λ-λ^d ἰο = ὀλίγον, χογιός = χρέος, διλτζες
διλτζάες = χίλιες χιλιάδες) Ρόδ. β) Κατὰ συνεκδ., τὰ χρή-
ματα κοιν. καὶ Καππ. ('Ανακ. Μισθ. Φάρκσ.): "Εχει πολλὰ
γρόσια (ἔχει πολλὰ χρήματα) Κύθηρ. Σί'κουφι ἡ γκλά-
βα σ' κι πῆρις γ'ναῖκα μὴ γρόσια κι ἀποὺ κλήρα Μακεδ.
(Βρία). 'Ετὸ εἶδεν πολλὰ γρόσια (αὐτὸς εἶχε πολλὰ χρή-
ματα) 'Ανακ. Γρούδα ξέβαλαμ' (ἐβγάλαμε χρήματα)
Μισθ. "Εμασι τὰ γρόσια τ' δικάρα σὶ δικάρα (ἀπέκτη-
σε τὰ χρήματα συγκεντρώνων αὐτὰ δι' ὑπομονῆς ὀλίγων
κατ' ὀλίγον) "Ηπ. (Ζαγόρ.) || Παροιμ. "Εχεις γρόσια; ἔ-
χεις γλῶσσα! (ὁ πλούσιος δύναται νὰ ὁμιλῇ ἀφόβως καὶ
εἰσακούεται ὁ λόγος του) πολλαχ. Κακκαβίζουν τὰ γροῦδε
σου (συνών. μὲ τὴν προηγούμεν., κακκαβίζουν = λαλοῦν, ὁμι-
λοῦν) Καππ. (Φάρκσ.) Πβ. ἀρχ. «ἀλλιστα Μουσῶν φθέγγε-
ται πλουτῶν ἀνὴρ» Συνών. παροιμ. Τ' ἄσπρα μι-

λοῦν, τ' ἄσπρα λαλοῦν | τ' ἄσπρα 'ν' ποῦ
κουβεντιάζουν. "Εχεις φλωριά; ἔχεις
θωριά. Τὸ πουγγὶ ἔχει φωνή.

"Εθεις γρόδα, ἔθεις δόξα,
ἔθεις παρᾶ, ἔθεις φτερά
(ὁ πλοῦτος ἐπιφέρει δόξαν καὶ δύναμιν) Κάλυμν.

Πῶχει γρόσα 'ς τὸ κεμέρι, | ἔχει δυνατὸν τὸ χέρι
(περὶ τῆς παντοδυναμίας τοῦ πλούτου) Ἀμοργ.

Γρόσια 'ς τὸ πουγγί, | ψάρια 'ς τὸ βουνί
(διὰ τῶν χρημάτων κατορθώνονται καὶ τὰ πλέον δύσκολα
πράγματα) πολλαχ.

"Εχεις γρόδα 'ς τὴ μπαλάσκα, | 'πότι θέλεις, κάνεις
Πάσχα

(ὅποιος ἔχει χρήματα, ὅποτε καὶ ὅπου πάῃ, περνᾷ καλὰ)
Μακεδ. (Σιάτ.) κ.ά.

"Εχεις γρόσα 'ς τὸ πουγγί, | ὅπου θές κάνεις Λαμπρή
(συνών. μὲ τὴν προηγούμεν.) Ἀμοργ. κ.ά.

"Εχεις γρόσι; ἔχεις γνώση
(ὁ πλούσιος φαίνεται καὶ σώφρων) Πελοπν. (Πάτρ.)

Πειὸς ἔχει τὰ γρόσια 'ς τὸ σακκί, ἔχει τὴ γνώση ὅλη
(συνών. μὲ τὴν προηγούμεν.) αὐτόθ. "Οταν ἔρχεται ἡ γνώση,
λείπει τὸ γρόσι (ἐπὶ τοῦ ἐκτιμῶντος τὴν ἀξίαν ἐνὸς πράγμα-
τος, ὅταν ἤδη ἔχη χάσει αὐτὸ) Αἴγιν. 'Η παροιμ. εἰς παραλ-
λαχ. κ.ά. Γρόσια ἔχ'ς; ἔγνωες ἔχ'ς (ὁ πλοῦτος συνεπά-
γεται φροντίδας) "Ηπ. (Μέγα Περιστ.)

Οὔτε γρόσι 'ς τὸ πουγγί | οὔτε ντέρτι 'ς τὴν καρδιά
(συνών. μὲ τὴν προηγούμεν.) Ἀμοργ. κ.ά. Ἀσπρα γρόσια γιὰ
μαῦρες μέρες (ἡ ἀποταμίευσις ἀποδεικνύεται χρήσιμος εἰς
τὰς ἀντιξόους περιστάσεις τῆς ζωῆς) "Ηπ. (Κόνιτσ.) κ.ά.
Τὰ γρόσκια κάμνουν τὸν γάδαρο παπ-πᾶ (ἡ παντοδυναμία
τοῦ χρήματος) Ρόδ. Τὰ γρόσια κι σκρόφισ παντρεῖ'ν (συν-
ών. μὲ τὴν προηγούμεν.) Μακεδ. ('Εράτυρ.) Κάλλιο γνώση
παρὰ γρόσι (ἡ σωφροσύνη προτιμότερα τοῦ πλούτου) "Ηπ.
(Μέγα Περιστ.) κ.ά.

"Ογεις δὲν ἔχει γνώση | χάνει μέρα καὶ γρόσι
(ὁ ἀπερίσκεπτος ἐνεργῶν ζημιοῦται διαρκῶς) Πελοπν. (Κίτ.)

Τοῦρκον εἶδες, γρόσια θέλει, | εἶδες κι ἄλλον, κι ἄλλα
θέλει
(ἐπὶ τῶν διαρκῶς ἀπαιτούντων τι καὶ κατ' οὐδὲνα τρόπον
οὐδέποτε ἱκανοποιουμένων) "Ηπ. (Κόνιτσ.) κ.ά.

Οὔτε γρόσα θέλω νὰ 'χω | μήτε λόγια μὲ τὸν ἄρχο
(ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις δὲν εἶναι προϋπόθεσις διὰ τὴν
ἀνεξαρτησίαν τῆς γνώμης) Θήρ. (Οἶα).

Μικρὸ γουρουνὶ γρόδι, | τρανὸ γουρουνὶ γρόδι
(τὸ κάθε πρᾶγμα ἔχει τὴν ἀξίαν του) Πελοπν. (Κορινθ.)

"Οπου ἔχει τὰ καλὰ παιδιὰ, τὰ γρόσια τί τὰ θέλει,
κι ὅπου ἔχει τὰ κακὰ παιδιὰ, τὰ γρόσια τί τὰ θέλει
(ὅτι τὰ χρήματα εἰς τοὺς ἔχοντας κακὰ τέκνα οὐδὲν ὠφελοῦν,
εἰς δὲ τοὺς ἔχοντας καλὰ τέκνα περιττεύουν) Αἴγιν. Παιδιὰ
ἐγύρευε ὁ πλούσιος, γρόδα τοῦ 'διν' ὁ Θεός (ἐνδεικτικὴ ἡ
ἀξία τῶν καλῶν τέκνων ἔναντι τῶν χρημάτων) Πελοπν.
(Πάτρ.)

Φέσι καὶ φούντα, | τὰ γρόσια ποῦ 'ν' τα;
(ἐπὶ πτωχαλαζόνων) "Ηπ. (Νεγᾶδ. κ.ά.) Τὰ βήγκι τὰ γόσσα
τ' (τὰ βρήκε τὰ γρόσια του· ἕκαστος ἀντιμετωπίζει τὰς συνε-
πειὰς τῶν πράξεών του) Σαμοθρ. Συνών. παροιμ. "Ο πω ς
ἔσπειρε, θὰ θερίσῃ. || Γνωμ. Τὰ γρόσια κάνουν τὰ
γρόσια (πβ. τὰ λεφτὰ πᾶνε 'ς τὰ λεφτὰ) "Ηπ.
κ.ά. Ρώτ'σαν τὰ γρόσια: «ποῦ πᾶτι;» — «ἀκεῖ ποῦ 'ν' κι
τ' ἄλλα» (συνών. μὲ τὸ προηγούμεν.) Θεσσ. (Τίρναβ.) Πιὰ

εὐκόλα κερδεύγει κανείς τὰ γρόσα, παρὰ πού τὰ φυλάει (ἡ δια-
φύλαξις τοῦ πλούτου δυσκολωτέρα τῆς ἀποκτήσεως) Ἀμοργ.
Πβ. «πολλάκις δοκεῖ τὸ φυλάξαι τὰγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χα-
λεπώτερον εἶναι» Δημοσθ., Ὀλυνθ. Α', 23. Τὰ γρόσια εἶναι
στρογγυλὰ (ὁ πλοῦτος δὲν εἶναι σταθερὸς) Βιθυν. (Κατιρ.)
Τὰ γροσὰ ἄμὸν τζώβια εἶναι, ἀγλήγορα χαρτζεύκονται
(τζώβια = ἐξώφλια, φλούδια· χαρτζεύκονται = ἐξοδεύον-
ται) Πόντ. (Χαλδ.) Ὁ καλὸς κἀνει τὰ γρόσα, ὅχι τὰ γρόσα
τὸν καλὸ (ἡ καλωσύνη δὲν ἐξαγοράζεται μετὰ χρήματα) Ἀ-
μοργ. Νὰ δὶλὰ γροσὰ καὶ πέσ'κα καὶ ἀπόθανον (νὰ χίλια
γρόσια καὶ πέσε κάτω καὶ πέθανε· ὅτι ἡ ζωὴ δὲν ἐκτιμᾶται
διὰ χρημάτων) Πόντ.

Λέν σέ τιμοῦν τὰ γρόσα σου | ὥς σέ τιμοῦν τὰ ροῦχα σου
(ὁ πλοῦτος ἔχει ἀνάγκην καὶ ἐξωτερικῆς ἐμφανίσεως) Χίος.
|| Ἀσμ.

Κάλλιον πέδι φίλ' παρὰ χίλια γρόσα
(ὁ φίλος ἔχει μεγαλυτέραν ἀξίαν ἀπὸ τὸ χρῆμα) Λέσβ.

Τοῦ Καλάρη εἶν' τὰ γρόσα, | τοῦ Κανάρη ὅμως ἡ δόξα
(ἡ δόξα δὲν ἐξαγοράζεται μετὰ χρήματα) Ψαρ. Πβ. τὸ ἀρχαῖον
«δόξα χρημάτων οὐκ ὠνητή».

Τί νὰ τὰ κάμω τὰ φλουριά καὶ τὰ πολλὰ τὰ γρόσια
κοντὰ 'ς τὴ γνώση τῆ γαλῆ καὶ τῇ γλυκεῖᾳ τῇ γλῶσσᾳ;
Ρόδ.

Ἡ λ. καὶ ὥς ἐπών. ὑπὸ τοὺς τύπους Γρόσης Μακεδ.
(Δοῖράν.) καὶ Γρόσιας Μακεδ. (Θεσσαλον.)

γροσιάτης ἐπίθ. ἀμάρτ. γροσᾶτες Πόντ. (Ἱμερ. Χαλδ.)
'Εκ τοῦ οὐσ. γ ρ ό σ ι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ά-
τ η ς.

Ὁ κάτοχος γροσίων, ὁ πλούσιος.

γρόσιος ἐπίθ. ἀμάρτ. γρόσιους Στερελλ. (Αἰτωλ.) —
Δ. Λουκοπ., Ποιμεν. Ρούμελ., 122.

'Εκ τοῦ οὐσ. γ ρ ό σ ι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ο ς.

Ὁ διὰ γροσίων ἀγορασθεὶς, ὁ ιδιόκτητος ἐνθ' ἄν. : Τῆς
Ἀμπλιανῆς τὰ λιβάδια εἶναι καὶ χωριανά, μὰ εἶναι καὶ
γρόσια, ιδιόχτητα σὰ νὰ ποῦμε Δ. Λουκόπ., ἐνθ' ἄν.

γροσίσιτικός ἐπίθ. Κρήτ. (Χαν.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γ ρ ό σ ι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ί σ τ ι-
κ ο ς.

Ὁ ἔχων ἀξίαν γροσίου : Γροσίσιτικο κερί. Συνών.
γ ρ ο σ ά ρ ι κ ο ς 1.

γροσοθέμι τό, ἐνιαχ. γροσοθέμ' Θεσσ.(Ζαγορ.) Θράκ.
(Στέρν.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γ ρ ό σ ι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -θ έ μ ι.

Ἡ ἀφθονία γροσίων, χρημάτων ἐνθ' ἄν. : Τὴν ἔδωκα τόσο
γροσοθέμ' Θράκ. (Στέρν.) Συνών. γ ρ ο σ ο μ ά ν ι.

γροσομάνι τό, ἐνιαχ.

'Εκ τοῦ οὐσ. γ ρ ό σ ι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -μ ά ν ι.

Γ ρ ο σ ο θ έ μ ι, τὸ ὅπ. βλ.

γροσουδάκι τό, Α. Πάλλη, Ταμπουρ. καὶ Κόπαν., 109.

'Εκ τοῦ οὐσ. γ ρ ο σ ο ύ δ ι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ά κ ι.

Γρόσι, χρῆμα : Ποίημ.

Νά! θωράει μπροστὰ | βλάμη του παλιὸ σακάτη

πὸν τοῦ χρώσταις ἀκόμα κάτι | γροσουδάκια λιγοστά.

γροσουόδι τό, ἀμάρτ. γροσουόδιν Κύπρ. γροσουόδ' Θράκ.

'Εκ τοῦ οὐσ. γ ρ ό σ ι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ο ύ δ ι.

Γ ρ ο σ ά κ ι, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν. : Τὰ μαλλιά πουλιού-
σαμι ἐξ γροσουόδια Θράκ.

γροσουόλι τό, ἀμάρτ. γροουσόλ' Στερελλ. (Παρνασσ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γ ρ ό σ ι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ύ λ ι.
Μικρὸ γρόσι ἐνθ' ἄν. : Παίζοντε κολτσίνα 'ς τοὺν καφινὲ
ἀπὸ 'να γροουσόλ'.

γροῦ Εὐβ. (Βρύσ. Ὀξύλιθ.) κ.ά.

Λέξις ἡχομιμητική.

Ἡ φωνὴ τοῦ χοίρου ἐνθ' ἄν. : Παροιμ. Τοῦ γουρουγιού τῇ
μύτῃ τσ' ἄν τὴν κόφῃς, πάλι γροῦ θὰ κἀνῃ (ἐπὶ τῶν μα-
ταίως ἀγωνιζομένων νὰ μεταβάλουν τοὺς ἐκ φύσεως πονηροὺς
καὶ κακοὺς) Εὐβ. (Βρύσ.)

γρουγρουλίζω Εὐβ. (Κάρυστ.)

'Εκ τῆς λ. γ ρ ο ῦ ἑπαναλαμβανομένης καὶ τῆς παραγωγ.
καταλ. -ο υ λ ί ζ ω, περὶ τῆς ὅπ.βλ.Γ.Χατζιδ., ΜΝΕ, 2, 584.

Γρούζω, ἐπὶ χοίρου : Ἀσμ.

Βρέχει, βρέχει καὶ χιονίζει | κ' ἡ γουρούνα γρουγρουλίζει
κι ὁ παπποὺς χειρομυλίζει | κ' ἡ λαλά μου κοσκινίζει
(λαλά = ἡ γιγγιά). Συνών. γ ρ ο ῦ ζ ω 1, γ ρ υ λ λ ί ζ ω 1.

γρουδιαίνω Παξ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ ο ῦ δ ι ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-α ί ν ω.

Ἐπὶ τῶν ὀσπρίων, συρρικνοῦμαι διὰ τοῦ βρασμοῦ : Αὐτὰ
τὰ βιζέλια γρουδιαίνουν.

γρούδιος ἐπίθ. ἐνιαχ. Οὐδ. γρούδιο Λευκ. Οὐδ. πληθ.
ὡς οὐσ. γρούδια, τὰ Ζάκ. Ἡπ. (Ζαγόρ. Ἰωάνν.) Κεφαλλ.
Λευκ. Μακεδ. (Δεσκάτ.) Παξ.

'Εκ τοῦ Ἰταλ. *cru do* = ὠμός, ἄψητος, ἄβραστος.

Ἐπὶ ὀσπρίων καὶ λαχάνων, ἀτελῶς βεβρασμένος, ἡμί-
βραστος, ὠμός, ἄψητος ἐνθ' ἄν. : Φασούλια γρούδια Ἡπ.
(Ἰωάνν.) Τὰ λάχανα εἶναι ἀκόμη γρούδια Λευκ. Τὰ λά-
χανα ἅμα εἶναι μπαγιάτικα, ὅσο κι ἂν τὰ βράσῃς, δὲ βρά-
ζουντε, μένουντε γρούδια Κεφαλλ. Μὰ εἶναι γρούδια τὰ φα-
σούλια, τί τὰ 'βγαλες ἀπ' τὴ φωτιά; αὐτόθ. β) Τὸ μὴ βράζον
καλῶς ὀσπριον, τὸ κακόβραστον ἢ δυσκολόβραστον Παξ. :
Αὐτὰ τὰ κουκκιά, πού πουλεῖ αὐτός, εἶναι γρούδια καὶ χάνεις
τὰ ξύλα σου ἄδικα. γ) Ὡς οὐσ., ὀσπρια, ἰδίως φασόλια καὶ
κουκκιά, ὀλίγον βρασμένα, χωρὶς ἔλαιον, κρόμμυον καὶ
τὰ σχετικὰ ἐνθ' ἄν. : Ρίξι κι λίγα γρούδια 'ς τοῦ πιάτον,
ὄλου ζ'μὶ θὰ τρώων ἰγώ; Μακεδ. (Δεσκάτ.) Συνών. β ρ α-
σ τ ο κ ο ὑ κ κ ι α, β ρ ε χ τ ά δ ι α, β ρ ε χ τ ά ρ ι α 2,
γ ρ ι ά 10β, κ ο υ κ κ ο τ ρ ά γ α λ α.

γρούζα ἡ, Ἡπ. (Δίβρ.) Ὁθων. — Δ. Σαρακωμ., Ἡ
Ἑλλην. ἐλαία 1, 283 γρούζα Ἡπ. (Θεσπρωτ. Μαργαρίτ.)
κρούζα Κέρκ. (Ἀργυρᾶδ.) ἀγρούζα Λευκ. γροῦζο τό, Ἡπ.
(Δρόβιαν.) — Δ. Δημάδ., Ζιζάν. Θεσσαλ. ἀγρ., 14. Θ. Χελ-
δράιχ - Σ. Μηλιαράκ., Δημ. ὀνόμ. φυτ., 10.

'Εκ τοῦ Ἀλβαν. *gru za*. Ἡ λ. ἐτυπώθη ἐκ παρα-
δρομῆς καὶ ὑπὸ τὸν τύπ. ἀ γ ρ ο ῦ ζ α.

1) Τὰ φυτὰ α) Κόνυζα ἡ βαρύσμος (*Inula graveolens*)
καὶ β) Κόνυζα ἡ ἰξώδης (*Inula viscosa*) ἀμφότερα τῆς
οἰκογ. τῶν Συνθέτων (*Compositae*) Ἡπ.(Δίβρ. Θεσπρωτ.
Μαργαρίτ.) Κέρκ. (Ἀργυρᾶδ.) Λευκ. Ὁθων.—Δ. Σαρακωμ.,
ἐνθ' ἄν. Συνών. σ τ ρ ο γ γ υ λ ό χ ο ρ τ ο, ψ υ λ λ ή θ ρ α.

2) Τὸ φυτὸν Σησαμοειδὲς τὸ ὠχρὸν (*Reseda luteola*) τῆς

